

پیوست:

شماره: ۲۵۹۲۴-۴۸-۹۵ تاریخ: ۱۷/۱۱/۱۳۹۵

رئیس

جناب آقای مهندس مغانلو

مدیر کل محترم دفتر فنی و برنامه‌ریزی عمرانی وزارت کشور

با سلام و احترام؛

نظر به مفاد آیین نامه اجرایی ماده دو قانون جامع حمایت از حقوق معلولان و با عنایت به مصوبات جلسات ستاد هماهنگی و پیگیری مناسب‌سازی کشور، و همچنین کمیته فنی و تحقیقاتی ستاد، پیش‌نویس چک‌لیست (سیاهه مقابله) ضوابط معلولین برای یکسان سازی نظارت بر شاخص‌ها و استانداردهای مندرج در قانون و آیین نامه‌های اجرایی، بر اساس مصوبات شورایی عالی شهرسازی و معماری، ویرایش دوم «ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای افراد معلول جسمی-حرکتی» و با هدف بهره‌گیری در برنامه نرم‌افزاری مراجع صدور پروانه ساخت و پایان کار، در مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی تدوین گردید.

کمیته تخصصی با هماهنگی معاونت معماری و شهرسازی وزارت راه و شهرسازی و با حضور اعضای هیئت علمی مرکز و دانشگاه‌ها، نمایندگان از دفتر فنی و برنامه‌ریزی عمرانی وزارت کشور، سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور، سازمان بهزیستی کشور، دبیرخانه ستاد هماهنگی و پیگیری مناسب‌سازی کشور، اداره کل معماری و ساختمان شهرداری تهران، اداره کل معماری و طرح‌های شهری وزارت راه و شهرسازی، سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور، بنیاد شهید و امور جانبازان، سازمان بوستانها و فضاهای سبز شهر تهران، شورای هماهنگی تشکلهای غیردولتی معلولان، تشکلهای غیردولتی امور ایثارگران، انجمن ندای معلولین ایران و دیگر سازمان‌های مردم‌نهاد در مرکز تشکیل شد.

رویکرد اصلی در تهیه چک‌لیست، قابلیت کنترل پروژه‌های طراحی توسط کارشناسان در مراحل صدور پروانه و پایان کار، و الزام طراحان، ناظران، و سازندگان به رعایت بندهایی از ضوابط است که کمی و در مقیاس یکصدم قابل ارزیابی هستند. با برگزاری جلسات کمیته تخصصی، چک‌لیست‌های پیشنهادی مربوط به الزامات طراحی در فضاهای شهری و ساختمان‌های عمومی بررسی و مورد تصویب قرار گرفت که به پیوست جهت ابلاغ به مراجع صدور پروانه ارسال می‌گردد.

محمد شکرچی زاده

تاریخ نامه: ۱۳۹۵/۱۲/۲

شماره نامه: ۱۶۲۶۹۲

تعاریف

- ◀ **مبلمان شهری** وسایل یا تجهیزات موقت یا دائمی هستند که به منظور هدایت، کنترل، حفظ امنیت، برقراری ارتباط، راحتی، تبلیغات، تزئین و تفریح، با اجازه یا اطلاع مقامات دولتی در فضای عمومی شهر نصب شده و استفاده عمومی دارند مانند تابلوهای راهنما، نیمکت‌ها، چراغ‌های روشنایی و سطل‌های خاکروبه، آب‌خوری‌ها و...
- ◀ **نشانگرهای لمسی سطح پیاده‌رو** سطوح عبوری برجسته با محدوده متضاد بصری برای ایجاد سهولت، خوانایی و ایمنی در حرکت افراد با محدودیت بینایی که از عصا استفاده می‌کنند، یا علائم شناسایی زیرپایی یا بصری برای تشخیص مسیر (الگوی راهنما) یا هشدار برای خطر (الگوی اختار) تا توجه آنان را به نقاط تصمیم‌گیری خاص جلب کند.
- ◀ **تجهیزات شهری**: منظور از تجهیزات شهری در این ضوابط، ایستگاه‌های اتوبوس، پارکینگ‌های اتومبیل، تلفن‌های عمومی، صندوق‌های پست، آبریزگاه‌ها و ... است.
- ◀ **ثابت**: منظور از ثابت در این ضوابط، مصالحی است که در کف یا نظایر آن به کار برده شده و به راحتی و بر اثر استفاده مداوم و متداول جابه‌جا نگردد.
- ◀ **رمپ جدول**: سطح شیبدار کوتاهی است که با بریدن یا افزودن بر جدول ایجاد شود.
- ◀ **ساختمان‌های عمومی**: منظور از ساختمان‌های عمومی در این ضوابط و مقررات، آن دسته از ساختمان‌هایی هستند که یکی از انواع خدمات عمومی را در اختیار افراد جامعه قرار می‌دهند.
- ◀ **سخت**: منظور از سخت، در این ضوابط مصالحی است که در کف یا نظایر آن به کار برده شده و به راحتی و بر اثر استفاده مداوم و متداول تغییر شکل ندهد.
- ◀ **سطح شیبدار**: سطح حرکت پیاده‌ای که شیب طولی داشته باشد.
- ◀ **صاف**: مسطح و هموار
- ◀ **عرض مفید**: منظور از عرض مفید، عرض بدون مانع و خالص باقیمانده بین طرفین یک گذرگاه است.
- ◀ **علائم بین‌المللی افراد معلول**: علائمی هستند که برای شناساندن تسهیلات قابل دسترس برای افراد معلول، نصب یا ترسیم می‌شوند.
- ◀ **غیرلغزنده**: منظور از غیرلغزنده در این ضوابط، مصالحی است که در کف یا نظایر آن به کار برده شده و بر اثر تماس با کفش، عصا، چرخ‌صندلی چرخدار و نظایر آن اصطکاک لازم و ایمن را برای فرد ایجاد نماید.
- ◀ **قابل دسترس**: منظور از قابل دسترس در این ضوابط امکان استفاده مستقل فرد از فضاها و تجهیزات معماری است.

چک لیست الزامات طراحی فضای شهری

خبر	بده	پیاده‌رو
		حداقل عرض مفید پیاده‌رو ۱۲۵ سانتیمتر است.
		پوشش کف پیاده‌رو از مصالح سخت، ثابت، غیرلغزنده و هموار است.*
		حداقل ارتفاع آزاد پیاده‌روها ۲۱۰ سانتیمتر است.
		حداکثر شیب عرضی پیاده‌رو ۲ درصد است.
		حداکثر شیب طولی پیاده‌رو ۵ درصد است.
		در صورت وجود اختلاف سطح بیش از ۲/۵ سانتیمتر، ضوابط سطح شیب‌دار رعایت شده است.
		محل تقاطع دو پیاده‌رو، با بافت و رنگ متفاوتی کفسازی شده است.
		نشانگرهای لمسی سطح پیاده‌رو مطابق شرایط فنی در تمام مسیر پیاده‌رو اجرا شده است. ^۱
		برای کمک در مسیریابی به افراد با محدودیت بینایی کفیوش‌های لمسی شیاردار به صورت نواری و برای اطلاع از امکانات عمومی، هشدار در مورد خطرات، موانع، تغییر جهت‌ها و اختلاف سطوح کفیوش‌های لمسی سکه‌ای تعبیه شده است.
خبر	بده	پل‌های ارتباطی بین پیاده‌رو و سواره‌رو
		بین پیاده‌رو و خیابان در تقاطع پل ارتباطی وجود دارد.
		بین پیاده‌رو و خیابان در امتداد خط‌کشی عابر پیاده پل ارتباطی وجود دارد.
		اتصال پل ارتباطی و پیاده‌رو بدون اختلاف سطح است.*
		عرض پل ارتباطی در امتداد مسیر پیاده‌رو، برابر عرض پیاده‌رو است.
		عرض پل ارتباطی عمود بر مسیر پیاده‌رو حداقل ۱۵۰ سانتیمتر است.
		محل ارتباط پیاده‌رو با سواره‌رو به وسیله علائم حسی قابل تشخیص برای نابینایان و کم‌بینایان مشخص شده است.
		سطح پل ارتباطی از مصالح سخت، ثابت، غیرلغزنده و هموار است.
		در کناره‌های عرضی پل ارتباطی، لبه مخصوص به ارتفاع حداقل ۵ سانتیمتر تعبیه شده است.*
		در طرفین عرضی پل ارتباطی بین پیاده‌رو و سواره‌رو، میله دستگرد در ارتفاع ۸۵ سانتیمتر برای بزرگسالان و ۶۰ سانتیمتر برای کودکان تعبیه شده است.

* به صورت نوشتاری در نقشه ذکر شده و در مرحله اجرا کنترل شود.

^۱ کفیوش‌های لمسی باید با عرض ۲۰ تا ۴۰ سانتیمتر باشند. ارتفاع شیارها در کفیوش‌های شیاردار ۴-۵ میلیمتر و فاصله مرکز به مرکز آنها باید ۴۰-۵۵ میلیمتر باشد. عرض شیارها در کفیوش‌های سرتخت و منحنی ۱۵-۲۵ میلیمتر و فاصله زهکش بین دو موزاییک باید ۲۰-۳۰ میلیمتر باشد. در کفیوش‌های سکه‌ای، گنبد‌های ناقص به صورت شبکه مربعی یا قطری به فاصله مرکز به مرکز ۴۵-۶۰ میلیمتر از هم قرار می‌گیرند. ارتفاع گنبد‌های ناقص ۴-۵ میلیمتر و قطر کف آنها ۲۰-۳۵ میلیمتر و قطر بالایی ۱۰-۲۵ میلیمتر باید باشد.

خبر	بله	رمپ جدول
		رمپ جدول در مسیر حرکت و توقف اتومبیل پیشروی ندارد.
		حداقل عرض مفید رمپ جدول ۹۰ سانتیمتر است.
		در رمپ جدول های قطری و یا گوشه ای در محل تقاطع ها، فضای آزاد ۱۲۰ سانتیمتر در داخل خط کشی عابر پیاده وجود دارد.
		در رمپ جدول هایی که در امتداد خط کشی عابر پیاده قرار دارند حداقل ۱۲۰ سانتیمتر فضای آزاد در داخل خط کشی عابر پیاده وجود دارد.
خبر	بله	محل عبور عابر پیاده در سواره رو
		در تمامی تقاطع های پیاده رو و سواره رو، خط کشی عابر پیاده وجود دارد.
		حداکثر فاصله مابین خط کشی های عابر پیاده در سواره روها ۵۰۰ متر است.
		در مسیر خط کشی عابر پیاده، جدول و جزیره های وسط خیابان حذف شده است.
		کفسازی محل خط کشی عابر پیاده، برای سهولت تشخیص افراد دارای محدودیت های بینایی با بافت و رنگ متفاوتی اجرا شده است.
		در تقاطع ها چراغ راهنمایی مجهز به علایم هشدار دهنده صوتی در ارتفاع ۹۰-۱۲۰ سانتیمتر وجود دارد.*
خبر	بله	توقفگاه
		به منظور پیاده شدن افراد معلول از وسیله نقلیه سواری و نیز سوار شدن آنان در خیابانهای اصلی شهر، خلیج (پیشرفتگی سواره رو در پیاده رو) به عمق حداقل ۳۵۰ سانتیمتر و به طول حداقل ۱۲۰۰ سانتیمتر با ارتباط مناسب با پیاده رو وجود دارد.
		در خیابان اصلی و در محدوده ساختمان های عمومی، در هر ۵۰۰ متر دو پارکینگ ویژه افراد معلول با نصب علامت بین المللی افراد معلول اختصاص داده شده است.
		شیب توقفگاه افراد معلول در هر سمت حداکثر ۲ درصد است.
خبر	بله	پارکینگ
		حداقل عرض محل توقف اتومبیل افراد معلول ۳۵۰ سانتیمتر است.
		محل توقف اتومبیل افراد معلول در نزدیکترین فاصله به درهای ورود یا خروج است.
		محل توقف اتومبیل افراد معلول در نزدیکترین فاصله به آسانسور پارکینگ است.
		محل توقف اتومبیل افراد معلول به وسیله علامت مخصوص مشخص شده است.
		ارتفاع مفید پارکینگ مسقف و ورودی آن حداقل ۲۴۰ سانتیمتر است.

* به صورت نوشتاری در نقشه ذکر شده و در مرحله اجرا کنترل شود.

خبر	بده	ایستگاه‌ها
		محل انتظار مسافر برای اتوبوس هم‌سطح با کف اتوبوس است.
		شرایط قابل دسترس بودن محل انتظار مسافر در ایستگاه‌های اتوبوس شهری، مطابق شرایط اتصال پیاده‌رو به سواره‌رو است.
		در ایستگاه اتوبوس سرپناه و حفاظ مناسب وجود دارد.
		در ایستگاه اتوبوس نیمکت و صندلی با ارتفاع ۴۵ سانتیمتر وجود دارد.
		در ایستگاه اتوبوس دستگیره به ارتفاع ۷۰ سانتیمتر از کف وجود دارد.*
خبر	بده	مبلمان و تجهیزات شهری
		مبلمان و تجهیزات شهری (تلفن عمومی، صندوق پست، خودپرداز و مانند آن) قابل دسترس و قابل استفاده برای افراد معلول است.
		حداقل ابعاد فضای آزاد به صورت هم‌سطح یا با شیب مناسب برای دسترسی به تجهیزات و مبلمان شهری ۱۲۰×۷۵ سانتیمتر است.
		حداکثر ارتفاع صفحه کلید و محل شکاف برای وارد کردن سکه یا کارت، ۱۰۰ سانتیمتر از کف است.
		ارتفاع فواره آبخوری از کف تمام شده حداکثر ۹۰ سانتیمتر است.
خبر	بده	سرویس‌های بهداشتی عمومی
		در سرویس‌های بهداشتی عمومی حداقل یک سرویس بهداشتی مخصوص افراد معلول وجود دارد.
		در سرویس بهداشتی‌های بزرگ به ازای هر ده واحد سرویس بهداشتی معمولی، یک واحد سرویس بهداشتی مخصوص افراد معلول وجود دارد.
		حداقل ابعاد فضای آزاد سرویس بهداشتی ۱۵۰×۱۷۰ سانتیمتر است.
		در سرویس بهداشتی به بیرون باز می‌شود.
		کاسه سرویس فرنگی به ارتفاع ۴۵ سانتیمتر از کف و با فاصله ۳۰ سانتیمتر از دیوار مجاور نصب شده است.
		میله‌های دستگرد در طرفین کاسه سرویس بهداشتی به ارتفاع ۷۰ سانتیمتر از کف و ۲۰ سانتیمتر جلوتر از لبه جلویی کاسه نصب شده است.*
		کاسه روشویی در فضایی به ابعاد حداقل ۱۲۰×۷۵ سانتیمتر قرار دارد.
		فضای آزاد، به ارتفاع حداکثر ۷۵ سانتیمتر از کف تا پایین لبه دستشویی وجود دارد.
		عمق فضای آزاد جلوی روشویی برای زانو باید ۲۰ سانتیمتر، و برای نوک پا ۴۵ سانتیمتر است.

* به صورت نوشتاری در نقشه ذکر شده و در مرحله اجرا کنترل شود.

چک لیست الزامات طراحی ساختمان عمومی

خبر	بده	ورودی
		ورودی اصلی برای همگان قابل دسترس است. در صورت وجود اختلاف سطح بیش از ۲/۵ سانتیمتر سطح شیبدار یا بالابر وجود دارد.*
		حداقل عمق پیش فضای ورودی ۱۴۰ سانتیمتر است.
		حداقل عرض مفید در ورودی ساختمان ۱۰۰ سانتیمتر است.
خبر	بده	راهرو
		حداقل عرض مفید راهرو ۱۴۰ سانتیمتر است.
		در راهرو میله دستگرد وجود دارد.*
خبر	بده	بازشوها
		حداقل عرض مفید هر لنگه در داخلی برای عبور صندلی چرخدار ۸۰ سانتیمتر است.
		حداقل فاصله بین دو در متوالی چنانچه هر دو در، در یک جهت باز شوند ۲۰۰ سانتیمتر است.
		حداقل فاصله بین دو در متوالی چنانچه هر دو در به داخل باز شوند ۲۸۰ سانتیمتر است.
		زاویه بازشوی در حداقل ۹۰ درجه است.
		در صورت استفاده از درهای چرخان، در مجزا به عرض حداقل ۸۰ سانتیمتر وجود دارد.
		حداکثر ارتفاع دید از کف تمام شده ۱۰۰ سانتیمتر است.
خبر	بده	راه پله
		در کف، قبل از ورود به قفسه پله و در پاگردها علائم حسی برای هشدار به نابینایان و کم بینایان وجود دارد.*
		عرض (عمق) کف پله ۳۰ سانتیمتر است.
		حداکثر ارتفاع پله ۱۷ سانتیمتر است.
		حداقل عرض پله ۱۲۰ سانتیمتر است.
		حداقل ابعاد پاگرد پله ۱۲۰×۱۲۰ سانتیمتر است.
		میله دستگرد در طرفین پله در نظر گرفته شده است.*
		حداکثر تعداد پله بین دو پاگرد ۱۲ پله است.
		پله از جنس سخت و غیر لغزنده است.*
		پیش آمدگی پله از پاخور کمتر از ۳ سانتیمتر و پاخور پله بسته است.*

* به صورت نوشتاری در نقشه ذکر شود.

** در مرحله پایان کار کنترل شود.

خبر	پله	سطح شیبدار
		کف سطح شیبدار غیرلغزنده، ثابت، سخت و هموار است.*
		حداقل عرض سطح شیبدار ۱۲۰ سانتیمتر است.
		برای سطوح شیبدار تا ۳ متر طول، حداکثر شیب ۸ درصد با عرض حداقل ۱۲۰ سانتیمتر است.
		در سطوح شیبدار بیش از ۳ متر طول (تا حد مجاز ۹ متر) به ازای هر متر افزایش طول ۵ سانتیمتر به عرض مفید آن اضافه و ۰/۵ درصد از شیب آن کاسته شده است.
		حداقل ابعاد پاگرد سطح شیبدار ۱۵۰×۱۵۰ سانتیمتر است.
		در کناره‌های عرضی سطح شیبدار لبه محافظ به ارتفاع حداقل ۵ سانتیمتر وجود دارد.*
		میله دستگرد در طرفین سطح شیبدار در نظر گرفته شده است.*
خبر	پله	میله دستگرد
		قطر یا عرض میله دستگرد بین ۳/۵ تا ۴ سانتیمتر است.*
		فاصله بین میله دستگرد و دیوار حداقل ۴ سانتیمتر است.*
		ارتفاع میله دستگرد از کف راهرو، سطح شیبدار یا پله، برای بزرگسالان ۸۵ سانتیمتر و برای کودکان ۶۰ سانتیمتر است.*
خبر	پله	آسانسور
		در ساختمانهای عمومی که برای قابل دسترس بودن طبقات از آسانسور استفاده می‌شود، حداقل یک آسانسور قابل استفاده برای افراد معلول وجود دارد.
		عرض مفید در آسانسور حداقل ۸۰ سانتیمتر است.
		حداقل ابعاد مفید اتاقک آسانسور ۱۱۰×۱۴۰ سانتیمتر است.
		پوشش کف آسانسور محکم، ثابت و غیرلغزنده است.*
		اتاقک آسانسور مجهز به دستگیره‌های کمکی در دیواره‌ها در ارتفاع ۸۵ سانتیمتر است.
		ارتفاع دکمه‌های کنترل‌کننده در داخل و خارج از اتاقک آسانسور ۱۰۰ تا ۱۲۰ سانتیمتر، فاصله آنها از گوشه اتاقک آسانسور ۴۰ سانتیمتر بوده، حداقل برجستگی آن ۱/۵ سانتیمتر، حداقل قطر آن ۳ سانتیمتر است. دکمه‌های آسانسور با خط بریل نیز مشخص شده‌اند.*
		آسانسور هم‌سطح ورودی و یا در دسترس بلامانع صندلی چرخدار است.**
		ابعاد فضای انتظار جلوی آسانسور حداقل ۱۵۰×۱۵۰ سانتیمتر است.
		توقف آسانسور با علائم صوتی و بصری مشخص می‌شود.*

* به صورت نوشتاری در نقشه ذکر شود.

** در مرحله پایان کار کنترل شود.

خبر	بده	فضاهای بهداشتی
		در هر طبقه از ساختمان سرویس بهداشتی مخصوص افراد معلول وجود دارد.
		حداقل ابعاد فضای آزاد سرویس بهداشتی ۱۵۰×۱۷۰ سانتیمتر است.
		در سرویس بهداشتی به بیرون باز می شود.
		کاسه سرویس فرنگی به ارتفاع ۴۵ سانتیمتر از کف و با فاصله ۳۰ سانتیمتر از دیوار مجاور نصب شده است.
		میله های دستگرد در طرفین کاسه سرویس بهداشتی به ارتفاع ۷۰ سانتیمتر از کف و ۲۰ سانتیمتر جلوتر از لبه جلویی کاسه نصب شده است.*
		کاسه روشویی در فضایی به ابعاد حداقل ۱۲۰×۷۵ سانتیمتر قرار دارد.
		فضای آزاد، به ارتفاع حداکثر ۷۵ سانتیمتر از کف تا پایین لبه دستشویی وجود دارد.
		عمق فضای آزاد جلوی روشویی برای زانو باید ۲۰ سانتیمتر، و برای نوک پا ۴۵ سانتیمتر است.
خبر	بده	علائم
		تمام اماکن و قسمت هایی از ساختمان که برای استفاده ویژه افراد معلول طراحی و تجهیز گردیده اند به وسیله علائم بین المللی ویژه افراد معلول مشخص شده اند.
خبر	بده	کنترل های الکتریکی و مکانیکی
		کنترل های الکتریکی و مکانیکی در فاصله ۴۰ تا ۱۲۰ سانتیمتر از کف قرار دارند.
		فضای آزاد کف به ابعاد حداقل ۷۵×۱۲۰ سانتیمتر در مجاور کنترل های الکتریکی پیش بینی شده است تا از روبرو به طور موازی برای شخص روی صندلی چرخدار قابل دسترس باشد.
		در کلیه فضاهای بهداشتی زنگ خطر در ارتفاع ۱۲۰ سانتیمتر نصب شده است.*
خبر	بده	اعلام خطر
		سیستم های هشداردهنده شنیداری و دیداری در ساختمان نصب شده است.**
		هشداردهنده های لمسی در محدوده ساختمان یکنواخت و مشخص هستند.**
		درهایی که به فضاهای خطرناک برای اشخاص نیمه بینا و نابینا باز می شوند (مانند درهای بارانداز، اتاق های تأسیسات حرارتی، انبارها و مشابه آنها) با اختلاف رنگ و نیز علائم حسی لامسه ای مشخص شده اند.**

* به صورت نوشتاری در نقشه ذکر شود.

** در مرحله پایان کار کنترل شود.

بامتعالی

شهرداران محترم تابعه استان

موضوع: اعمال چک لیست (سیاهه مقابله) برای افراد معلول جسمی - حرکتی

فوری - مهم

سلام علیکم

احتراماً با توجه به مکاتبات صورت گرفته در سنوات گذشته پیرامون اعمال چک لیست (سیاهه مقابله) بر گرفته از ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای افراد معلول جسمی - حرکتی (که به پیوست نیز ارائه گردیده است) شایسته است دستور فرمایید با توجه به شروع سال جدید و اهمیت موضوع و مصوبات ستاد ملی مناسب سازی معابر معلولین، ضرورت رعایت موارد مندرج در چک لیست مذکور در هنگام صدور پروانه در ذیل پروانه قید گردد و در هنگام درخواست صدور عدم خلاف و پایان کار کنترلهای لازم در خصوص رعایت موارد فوق اشاره انجام پذیرد.

همچنین در صورتی که تا کنون چک لیست مذکور در آن شهرداری در پروانه لحاظ و کنترل نمیگردیده است، دستور فرمایید:

اولاً: دلایل عدم اعمال چک لیست مذکور به این دفتر اعلام گردد.

ثانیاً: به فوریت نسبت به عملیاتی نمودن چک لیست مذکور و انجام کنترلهای لازم اقدام لازم معمول گردد.

بهزاد تریابیان

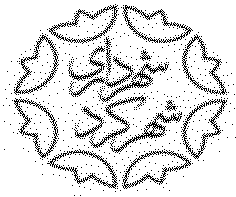
مدیر کل دفتر فنی امور عمرانی، حمل و نقل و ترافیک

رونوشت:

- معاون محترم هماهنگی امور عمرانی استاندار جهت استحضار
- مدیر کل محترم راه و شهرسازی استان جهت آگاهی و دستور اقدام لازم
- مدیر کل محترم بهزیستی استان جهت اطلاع و دستور پیگیری لازم

احمد رئیسی دهکردی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۳/۰۴

شماره: ۱۴۰۱/۶۳۳۷/۱۱۰/۱۲

پیوست:

« با صلوات بر محمد و آل محمد(ص) »

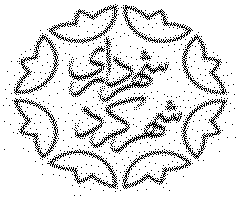
رئیس محترم سازمان نظام مهندسی ساختمان استان

موضوع: مناسب سازی ساختمانها

با سلام و احترام، به استحضار می رساند با توجه به مصوبه مجلس شورای اسلامی نسبت به قانون حمایت جامعه معلولین و ابلاغ دولت به کلیه دستگاه متولی مناسب سازی ویژه معلولین و صورت جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱/۲۱ و نماینده آن سازمان، چک لیست های ارسالی از استانداری که پیوست می باشند کلیه مهندسان محترم آن سازمان موظف به اجرای قانون فوق بوده و شهرداری در صورت اجرا نشدن موارد ذکر شده عواقب عدم صدور پایانکار توسط شهرداری متوجه مهندسین ناظر و طراح ساختمان خواهد شد، لذا خواهشمند است دستور فرمائید اقدامات لازم صورت پذیرد.

عبد الصادق نجفی سرپیری

سرپرست شهرداری شهرکرد

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۲/۲۴

شماره: ۱۴۰۱/۴۸۶۶/۱۱۰/۱۲

پیوست:

« با صلوات بر محمد و آل محمد(ص) »

مدیران محترم مناطق ۱ و ۲-مدیر محترم کمیسیون ماده صد

موضوع: مناسب سازی

با سلام و احترام؛ با توجه به قانون جامع حمایت از معلولین مصوبه مجلس شورای و صورتجلسه ۱۴۰۱/۱/۲۱ مناسب سازی کلیه اماکن و ساختمانهای سطح شهر اعم از مسکونی، تجاری، دولتی، ورزشی، خصوصی، مجتمع های مسکونی و غیره... از تاریخ ۱۴۰۱/۳/۱ به مدیران مناطق ابلاغ گردید، لذا با توجه به سهولت در کار ارباب رجوع طبق چک لیست که به پیوست ارسال می گردد در همان منطقه نسبت به درخواست مالکین جهت دریافت پایانکار نسبت به تایید ضوابط مناسب سازی در فرم پایانکار ساختمانها انجام پذیرد و از ساختمانهای که فاقد مناسب سازی معلولین می باشند از تایید کردن آنها خودداری و پرونده به کمیسیون ماده صد جهت تعیین تکلیف ارجاع شود و پس از تعیین تکلیف و صدور پایانکار یک نسخه از پایانکار صادر شده جهت اطلاع برای واحد مناسب سازی ارسال گردد.

عبد الصادق نجفی سرپیری

سرپرست شهرداری شهرکرد

اطلاعات نامه پستی دریافت شده

شماره وارده: ۱۱۰/۲۹۵/۱۴۰۱

تاریخ دریافت توسط سرور پست الکترونیکی: ۳۳ : ۲۴ : ۱۱ - ۱۱ / ۰۱ / ۱۴۰۱

تاریخ دریافت توسط سامانه: ۳۳ : ۲۴ : ۱۱ - ۱۱ / ۰۱ / ۱۴۰۱

تعداد کل پیوست: ۲

تعداد پیوستهای دریافت شده: ۲

آدرس فرستنده: ostandari@chaharmahal.gov.ir

فرستنده: اداره دبیرخانه استانداری چهارمحال و بختیاری

سازمان فرستنده: استانداری استان چهارمحال و بختیاری

دریافت شده در این صندوق: shahrdari@chaharmahal.gov.ir

موضوع: ۱۴۰۱/۳۲/۳۱/۱۱۱۷

متن:

استانداردی همکاران و مجاری

بازرسی

شهرداران محترم تابعه استان

موضوع: اعمال چک لیست (سیاهه مقابله) برای افراد معلول جسمی - حرکتی

فوری - مهم

سلام علیکم

احتراماً با توجه به مکاتبات صورت گرفته در سنوات گذشته پیرامون اعمال چک لیست (سیاهه مقابله) بر گرفته از ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای افراد معلول جسمی - حرکتی (که به پیوست نیز ارائه گردیده است) شایسته است دستور فرمایید با توجه به شروع سال جدید و اهمیت موضوع و مصوبات ستاد ملی مناسب سازی معابر معلولین، ضرورت رعایت موارد مندرج در چک لیست مذکور در هنگام صدور پروانه در ذیل پروانه قید گردد و در هنگام درخواست صدور عدم خلاف و پایان کار کنترلهای لازم در خصوص رعایت موارد فوق اشاره انجام پذیرد.

همچنین در صورتی که تا کنون چک لیست مذکور در آن شهرداری در پروانه لحاظ و کنترل نمیگردیده است، دستور فرمایید:

اولاً: دلایل عدم اعمال چک لیست مذکور به این دفتر اعلام گردد.

ثانیاً: به فوریت نسبت به عملیاتی نمودن چک لیست مذکور و انجام کنترلهای لازم اقدام لازم معمول گردد.

بهزاد نوابیان

مدیر کل دفتر فنی امور عمرانی، حمل و نقل و ترافیکی

رونوشت:

- معاون محترم هماهنگی امور عمرانی استاندار جهت استحضار
- مدیر کل محترم راه و شهرسازی استان جهت آگاهی و دستور اقدام لازم
- مدیر کل محترم بهزیستی استان جهت اطلاع و دستور پیگیری لازم

احمد رئیسی دمکردی

معاونت فنی شهرداری
مدیران فنی متعلقه ادارات
مسئول فنی امور ترافیکی

تاریخ ثبت: ۱۴۰۱/۱۰/۱۱

تاریخ: ۱۴۰۱/۱۰/۱۱

شماره: ۳۹۵

دفترخانه مرکزی شهرداری شهرکرد
تاریخ: ۱۴۰۱/۱۰/۱۱
شماره: ۳۹۵

۱۴۰۱/۱۰/۱۱

		کف سطح شیبدار غیرلغزنده، ثابت، سخت و هموار است. *
		حداقل عرض سطح شیبدار ۱۲۰ سانتیمتر است.
		برای سطوح شیبدار تا ۳ متر طول، حداکثر شیب ۸ درصد با عرض حداقل ۱۲۰ سانتیمتر است.
		در سطوح شیبدار بیش از ۳ متر طول (تا حد مجاز ۹ متر) به ازای هر متر افزایش طول ۵ سانتیمتر به عرض مفید آن اضافه و ۰/۵ درصد از شیب آن کاسته شده است.
		حداقل ابعاد پاگرد سطح شیبدار ۱۵۰×۱۵۰ سانتیمتر است.
		در کناره‌های عرضی سطح شیبدار لبه محافظت به ارتفاع حداقل ۵ سانتیمتر وجود ندارد. *
		میله دستگرد در طرفین سطح شیبدار در نظر گرفته شده است. *
		قطر یا عرض میله دستگرد بین ۲/۵ تا ۲ سانتیمتر است. *
		فاصله بین میله دستگرد و دیوار حداقل ۲ سانتیمتر است. *
		ارتفاع میله دستگرد از کف راهرو، سطح شیبدار یا پله، برای بزرگسالان ۸۵ سانتیمتر و برای کودکان ۶۰ سانتیمتر است. *
		در ساختمانهای عمومی که برای قابل دسترس بودن طبقات از آسانسور استفاده می‌شود، حداقل یک آسانسور قابل استفاده برای افراد معلول وجود دارد.
		عرض مفید در آسانسور حداقل ۸۰ سانتیمتر است.
		حداقل ابعاد مفید اتاقک آسانسور ۱۱۰×۱۴۰ سانتیمتر است.
		پوشش کف آسانسور محکم، ثابت و غیرلغزنده است. *
		اتاقک آسانسور مجهز به دستگیره‌های کمکی در دیواره‌ها در ارتفاع ۸۵ سانتیمتر است.
		ارتفاع دکمه‌های کنترل‌کننده در داخل و خارج از اتاقک آسانسور ۱۰۰ تا ۱۲۰ سانتیمتر، فاصله آنها از گوشه اتاقک آسانسور ۴۰ سانتیمتر بوده، حداقل برجستگی آن ۱/۵ سانتیمتر، حداقل قطر آن ۲ سانتیمتر است. دکمه‌های آسانسور با خط بریل نیز مشخص شده‌اند. *
		آسانسور هم‌سطح ورودی و یا هر دسترس پلانچ صندلی چرخدار است. *
		ابعاد فضای انتظار جلوی آسانسور حداقل ۱۵۰×۱۵۰ سانتیمتر است.
		توقف آسانسور با علائم صوتی و بصری مشخص می‌شود. *

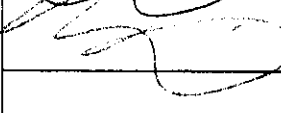

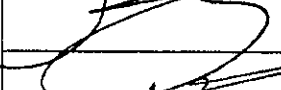

* به صورت توضیحاتی در نقشه ذکر شود.

** در مرحله پایان کار کنترل شود.

	در هر طبقه از ساختمان سرویس بهداشتی مخصوص افراد معلول وجود دارد.
	حداقل ابعاد فضای آزاد سرویس بهداشتی ۱۷۰×۱۵۰ سانتیمتر است.
	در سرویس بهداشتی به بیرون باز می شود.
	کاسه سرویس فرنگی به ارتفاع ۴۵ سانتیمتر از کف و با فاصله ۲۰ سانتیمتر از دیوار مجاور نصب شده است.
	میله های دستگود در طرفین کاسه سرویس بهداشتی به ارتفاع ۷۰ سانتیمتر از کف و ۲۰ سانتیمتر جلوتر از لبه جلویی کاسه نصب شده است.
	کاسه روشویی در فضایی به ابعاد حداقل ۷۵×۱۲۰ سانتیمتر قرار دارد.
	فضای آزاد، به ارتفاع حداکثر ۷۵ سانتیمتر از کف تا پایین لبه دستشویی وجود دارد.
	عمق فضای آزاد جلوی روشویی برای زانو باید ۲۰ سانتیمتر، و برای نوک پا ۴۵ سانتیمتر است.
	کمام اماکن و قسمت هایی از ساختمان که برای استفاده ویژه افراد معلول طراحی و تجهیز گردیده اند به وسیله علامت بین المللی ویژه افراد معلول مشخص شده اند.
	کنترل های الکتریکی و مکانیکی در فاصله ۴۰ تا ۱۲۰ سانتیمتر از کف قرار دارند.
	فضای آزاد کف به ابعاد حداقل ۱۲۰×۷۵ سانتیمتر در مجاور کنترل های الکتریکی پیش بینی شده است تا از روپرو به طور موازی برای شخصی روی صندلی چرخدار قابل دسترس باشد.
	در کلیه فضاهای بهداشتی رنگ خطر در ارتفاع ۱۲۰ سانتیمتر نصب شده است.
	سیستم های هشدار دهنده شنیداری و دیداری در ساختمان نصب شده است.
	هشدار دهنده های لمسی در محدوده ساختمان یکتواخت و مشخص هستند.
	درهایی که به فضاهای خطرناک برای اشخاص نیمه بینا و نابینا باز می شوند (مانند درهای پارالناز، اتاق های تأسیسات حرارتی، انبارها و مشابه آنها) با اختلاف رنگ و نیز علائم حسی لامسه ای مشخص شده اند.

• به صورت نوشتاری در نقشه ذکر شود.
 •• در مرحله پایان کار کنترل شود.

موضوع جلسه: نشست ساری منتزعات محو ساری
 مورخ: ۱۲، ۱، ۱۴۰۱

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	امضا
1	سعید عزیز احمدی	کامیونیس	
2			
3	سعود حبیبی	مدیر مکتب	
4	عبدالله راجی	مدیر آموزش	
5			
6			
7	قهار رحمانی	مدیر مکتب	
8	عباس رحمانی	مدیر مکتب	
9	محمدی نادعلی	مدیر مکتب	
10	ابراهیم رحمانی	مدیر مکتب	
11	حمید رحمانی		
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

با احترام

شهرداران محترم تابعه استان

موضوع: اعمال چک لیست (سیاهه مقابله) برای افراد معلول جسمی - حرکتی

فوری - مهم

سلام علیکم

احتراماً با توجه به مکاتبات صورت گرفته در سنوات گذشته پیرامون اعمال چک لیست (سیاهه مقابله) بر گرفته از ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای افراد معلول جسمی - حرکتی (که به پیوست نیز ارائه گردیده است) شایسته است دستور فرمایید با توجه به شروع سال جدید و اهمیت موضوع و مصوبات ستاد ملی مناسب سازی معابر معلولین، ضرورت رعایت موارد مندرج در چک لیست مذکور در هنگام صدور پروانه در ذیل پروانه قید گردد و در هنگام درخواست صدور عدم خلاف و پایان کار کنترلهای لازم در خصوص رعایت موارد فوق اشاره انجام پذیرد.

همچنین در صورتی که تا کنون چک لیست مذکور در آن شهرداری در پروانه لحاظ و کنترل نمیگردیده است، دستور فرمایید:

اولاً: دلایل عدم اعمال چک لیست مذکور به این دفتر اعلام گردد.

ثانیاً: به فوریت نسبت به عملیاتی نمودن چک لیست مذکور و انجام کنترلهای لازم اقدام لازم معمول گردد.

بهزاد تریان

مدیر کل دفتر فنی امور عمرانی، حمل و نقل و ترافیک

رونوشت:

- معاون محترم هماهنگی امور عمرانی استاندار جهت استحضار
- مدیر کل محترم راه و شهرسازی استان جهت آگاهی و دستور اقدام لازم
- مدیر کل محترم بهزیستی استان جهت اطلاع و دستور پیگیری لازم

احمد رئیسی دهکردی

بسم الله الرحمن الرحیم
 معاونت فنی شهرداری
 مدیران فنی مناطق
 مسئول فنی امور عمرانی

تاریخ: ۱۴۰۱/۱/۱۱

دفترخانه مرکزی شهرداری شهرکرد
 تاریخ: ۱۴۰۱/۱/۱۱
 شماره: ۲۹۵

صورتجلسه
 ۱۹۰۱

ردیف	شرح	ملاحظات
	کف سطح شیبدار غیرلغزنده، ثابت، سخت و هموار است.*	
	حداقل عرض سطح شیبدار ۱۲۰ سانتیمتر است.	
	برای سطوح شیبدار تا ۳ متر طول، حداکثر شیب ۸ درصد با عرض حداقل ۱۲۰ سانتیمتر است.	
	در سطوح شیبدار بیش از ۳ متر طول (تا حد مجاز ۹ متر) به ازای هر متر افزایش طول ۵ سانتیمتر به عرض مفید آن اضافه و ۰/۵ درصد از شیب آن کاسته شده است.	
	حداقل ابعاد پاگرد سطح شیبدار ۱۵۰×۱۵۰ سانتیمتر است.	
	در کناره‌های عرضی سطح شیبدار لبه محافظ به ارتفاع حداقل ۵ سانتیمتر وجود دارد.*	
	میله دستگرد در طرفین سطح شیبدار در نظر گرفته شده است.*	
ردیف	شرح	ملاحظات
	قطر یا عرض میله دستگرد بین ۲/۵ تا ۴ سانتیمتر است.*	
	فاصله بین میله دستگرد و دیوار حداقل ۴ سانتیمتر است.*	
	ارتفاع میله دستگرد از کف راهرو، سطح شیبدار یا پله، برای بزرگسالان ۸۵ سانتیمتر و برای کودکان ۶۰ سانتیمتر است.*	
ردیف	شرح	ملاحظات
	در ساختمانهای عمومی که برای قابل دسترس بودن طبقات از آسانسور استفاده می‌شود، حداقل یک آسانسور قابل استفاده برای افراد معلول وجود دارد.	
	عرض مفید در آسانسور حداقل ۸۰ سانتیمتر است.	
	حداقل ابعاد مفید اتاقک آسانسور ۱۱۰×۱۴۰ سانتیمتر است.	
	پوشش کف آسانسور محکم، ثابت و غیرلغزنده است.*	
	اتاقک آسانسور مجهز به دستگیره‌های کمکی در دیواره‌ها در ارتفاع ۸۵ سانتیمتر است.	
	ارتفاع دکمه‌های کنترل کننده در داخل و خارج از اتاقک آسانسور ۱۰۰ تا ۱۲۰ سانتیمتر، فاصله آنها از گوشه اتاقک آسانسور ۴۰ سانتیمتر بوده، حداقل برجستگی آن ۱/۵ سانتیمتر، حداقل قطر آن ۳ سانتیمتر است. دکمه‌های آسانسور با خط بریل نیز مشخص شده‌اند.*	
	آسانسور هم‌سطح ورودی و یا در دسترس پلامانص صندلی چرخدار است.**	
	ابعاد فضای انتظار جلوی آسانسور حداقل ۱۵۰×۱۵۰ سانتیمتر است.	
	توقف آسانسور با علائم صوتی و بصری مشخص می‌شود.*	

* به صورت نوشتاری در نقشه ذکر شود.

** در مرحله پایان کار کنترل شود.

ردیف	شرح	ملاحظات
		در هر طبقه از ساختمان سرویس بهداشتی مخصوص افراد معلول وجود دارد.
		حداقل ابعاد فضای آزاد سرویس بهداشتی ۱۷۰×۱۵۰ سانتیمتر است.
		در سرویس بهداشتی به بیرون باز می شود.
		کاسه سرویس فرنگی به ارتفاع ۴۵ سانتیمتر از کف و با فاصله ۲۰ سانتیمتر از دیوار مجاور نصب شده است.
		میله های دستگرد در طرفین کاسه سرویس بهداشتی به ارتفاع ۷۰ سانتیمتر از کف و ۲۰ سانتیمتر جلوتر از لبه جلویی کاسه نصب شده است.*
		کاسه روشویی در فضایی به ابعاد حداقل ۷۵×۱۲۰ سانتیمتر قرار دارد.
		فضای آزاد، به ارتفاع حداکثر ۷۵ سانتیمتر از کف تا پایین لبه دستشویی وجود دارد.
		عمق فضای آزاد جلوی روشویی برای زانو باید ۲۰ سانتیمتر، و برای نوک پا ۴۵ سانتیمتر است.
ردیف	شرح	ملاحظات
		تمام اماکن و قسمت هایی از ساختمان که برای استفاده ویژه افراد معلول طراحی و تجهیز گردیده اند به وسیله علائم بین المللی ویژه افراد معلول مشخص شده اند.
ردیف	شرح	ملاحظات
		کنترل های الکتریکی و مکانیکی
		کنترل های الکتریکی و مکانیکی در فاصله ۴۰ تا ۱۲۰ سانتیمتر از کف قرار دارند.
		فضای آزاد کف به ابعاد حداقل ۷۵×۱۲۰ سانتیمتر در مجاور کنترل های الکتریکی پیش بینی شده است تا از روبرو به طور موازی برای شخصی روی صندلی چرخدار قابل دسترس باشد.
		در کلیه فضاهای بهداشتی رنگ خطر در ارتفاع ۱۲۰ سانتیمتر نصب شده است.*
ردیف	شرح	ملاحظات
		اعلام خطر
		سیستم های هشدار دهنده شنیداری و دیداری در ساختمان نصب شده است.**
		هشدار دهنده های لمسی در محدوده ساختمان یکنواخت و مشخص هستند.**
		درهایی که به فضاهای خطرناک برای اشخاص نیمه بینا و نابینا باز می شوند (مانند درهای بارانداز، اتاق های تأسیسات حرارتی، انبارها و مشابه آنها) با اختلاف رنگ و نیز علائم حسی لامسه ای مشخص شده اند.**

* به صورت نوشتاری در نقشه ذکر شود.

** در مرحله پایان کار کنترل شود.